

**CENTRUM
MONITORINGU
WOLNOŚCI
PRASY SDP**

SPRAWOZDANIE
2021-2024

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI CENTRUM MONITORINGU WOLNOŚCI PRASY SDP 2021 - 2024

	Wprowadzenie	str. 3
1	Misja CMWP SDP	str. 4
2	Rada Konsultacyjna CMWP SDP	str. 5
3	Oświadczenie i protesty ZG SDP w sprawie siłowego przejęcia i tzw. likwidacji mediów publicznych	str. 6
4	Konsultacje prawne i interwencje w obronie dziennikarzy	str. 7
5	Sprawa zamordowanego w 1992 r. dziennikarza Jarosława Ziętary - opinia CMWP SDP działającego jako amicus curie w sprawie osk. Aleksandra Gawronika	str. 9
6	Publiczna zbiórka pieniędzy zorganizowana przez CMWP SDP dla red. Sebastiana Morynia skazanego z 212 kk	str. 14
7	Oświadczenia, protesty, apele CMWP SDP	str. 15
8	Konferencje i debaty organizowane lub współorganizowane przez CMWP SDP	str. 20
9	Raporty i opracowania CMWP SDP	str. 25
10	Cytowanie CMWP SDP w mediach	str. 26

WPROWADZENIE

Centrum Monitoringu Wolności Prasy Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich (ang. Press Freedom Monitoring Center) to organ działający w strukturze Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, którego zadaniem jest publiczne wyrażanie opinii i udzielanie pomocy dziennikarzom w przypadkach zagrożenia wolności słowa i wolności środków masowego komunikowania. Centrum zostało założone 1 maja 1996 na mocy uchwały Zarządu Głównego SDP. W zamierzeniu CMWP SDP broni wolności słowa zgodnie z art. 10 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, a szczególnie swobody dziennikarza w docieraniu do źródeł informacji, umacnia wolność prasy i mediów elektronicznych oraz strzeże wykorzystania wolności słowa.

Siedzibą CMWP SDP jest Dom Dziennikarza przy ul. Foksal 3/5 w Warszawie. Działalność CMWP SDP jest finansowana przez SDP.

Od 1.07.2017 r. do chwili obecnej (30.09.2024) funkcję dyrektora CMWP pełni dr Jolanta Hajdasz (jednoosobowa działalność gospodarcza, stałe zlecenie). Na stałe współpracuje z CMWP SDP prawnik Stowarzyszenia Michał Jaszewski. Działalność prawną CMWP SDP w kadencji 2021 - 2024 wspiera także mec. Artur Wdowczyk, mec. Paweł Matyja i mec. Marcin Iwanowski. CMWP SDP współpracuje także z Instytutem na Rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris.

W ramach swoich obowiązków dyrektor Jolanta Hajdasz prowadzi stronę internetową CMWP SDP - cmwp.sdp.pl. Pisząc większość artykułów na niej oraz dostarczając zdjęcia. Wsparcie technologiczne strony cmwp.sdp.pl w w/w okresie zapewniał informatyk SDP Konrad Abramowicz w ramach swoich stałych obowiązków i bez dodatkowego wynagrodzenia.

Strona internetowa CMWP SDP dokumentująca działalność Centrum działa pod adresem cmwp.sdp.pl od 8 lutego 2018 r. Wszystkie wcześniejsze materiały CMWP SDP zostały zarchiwizowane i są nadal dostępne w zakładce <http://archiwum.freepress.org.pl/>.

Niniejsze Sprawozdanie obejmuje okres październik 2021 - wrzesień 2024 zgodnie z okresem kadencji Zarządu Głównego SDP.

1 MISJA CENTRUM MONITORINGU WOLNOŚCI PRASY SDP

Zgodnie ze swoją misją CMWP SDP w latach 2021 – 2024 r. w swojej działalności skupiało się głównie na pomocy dziennikarzom, którzy mieli kłopoty natury prawnej oraz na publicznym zajmowaniu stanowisk w sprawach dotyczących funkcjonowania mediów. Chodzi zwłaszcza o tych dziennikarzy, którym wytoczono procesy diagnozowane przez CMWP SDP jako SLAPP (z ang. Strategic Lawsuit Against Public Participation). Ich przyczyną są kierowane przeciwko dziennikarzom pozwy mające na celu jedynie wywołanie tzw. efektu mrożącego i zastraszenie dziennikarzy, którzy wypowiadają się na ważne i często wywołujące społeczne konflikty tematy. Większość z nich to procesy o zniesławienie z kontrowersyjnego art. 212 kodeksu karnego. CMWP SDP starało się także zabierać głos w obszarach dotyczących wolności słowa poprzez sygnalizowanie i ocenę istniejących problemów.

Ważnym elementem działalności CMWP SDP są także interwencje i pomoc dziennikarzom w sytuacjach konfliktowych z władzami samorządowymi czy innymi instytucjami.

Niezwykle istotną sprawą dla CMWP SDP stało się także reagowanie na krzywdzące opinie i stanowiska organizacji zagranicznych dotyczące wolności słowa w Polsce, przede wszystkim reagowanie na nieuzasadnione obniżanie miejsca Polski w międzynarodowych rankingach dotyczących wolności słowa np. organizacji Reporterzy bez Granic, czy Freedom House. CMWP SDP reprezentowało także Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich na spotkaniach dotyczących przebiegu kampanii wyborczych z przedstawicielami OBWE (m.in. 2023) oraz przedstawicielami Komisji Europejskiej w ramach corocznego przeglądu stanu praworządności we wszystkich Państwach Członkowskich UE (2023, 2024). Od 2022 roku CMWP SDP uczestniczy w panelach dyskusyjnych Forum Ekonomicznego w Karpaczu. W 2022 roku dyrektor CMWP SDP uczestniczyła (zdalnie) w I Europejskiej Konferencji Anty SLAPP, jaka odbyła się w Strasburgu.

2 RADA KONSULTACYJNA CENTRUM MONITORINGU WOLNOŚCI PRASY SDP

Zarząd Główny Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich na zebraniu w dniu 15 grudnia 2023 r. powołał jednogłośnie Radę Konsultacyjną CMWP SDP jako społeczny organ doradczy.

SKŁAD RADY KONSULTACYJNEJ CMWP SDP kadencja 2023 - 2028

Jolanta Hajdasz – przewodnicząca
Michał Karnowski
Janusz Kawecki
Paweł Lisicki
Tomasz Sakiewicz
Krzysztof Skowroński
Leszek Sosnowski
Wojciech Surmacz

Rada powoływana jest na 5-letnią kadencję. Jej przewodniczącą jest dyrektor CMWP SDP, zadaniem Rady jest przede wszystkim wyrażanie opinii i zajmowanie stanowisk we wszelkich sprawach dotyczących wolności słowa, w tym wolności prasy, zgłoszonych do rozpatrzenia przez przewodniczącego albo członka Rady.

Wybrane oświadczenia Rady Konsultacyjnej CMWP SDP

1. 4.01.2024 krytyczne stanowisko RK wobec pozaprawnego i brutalnego przejęcia mediów publicznych przez obecny rząd oraz zwrócenie uwagi na to, iż niesie ono potężne ryzyko naruszenia bezpieczeństwa obrotu prawnego i gospodarczego także dla mediowych przedsiębiorstw prywatnych
2. 5.01.2024 formalny wniosek RK do Rzecznika Praw Obywatelskich o sprawdzenie czy działania ministra kultury i dziedzictwa narodowego Bartłomieja Sienkiewicza wobec mediów publicznych były i są zgodne z prawem.
3. 14.02.2024 poparcie Rady Konsultacyjnej CMWP SDP dla uchwały KRRiT w sprawie wykorzystania wpływów z opłat abonamentowych na realizację misji publicznej w roku 2024
4. 15.02.2024 protest przeciwko zastraszaniu reklamodawców mediów prawicowych i wsparcie dla działań KRRiT
5. 21.05.2024 Rada Konsultacyjna CMWP SDP przeciwko bezprawnym próbom wyeliminowania Przewodniczącego KRRiT z pracy na rzecz polskiego ładu medialnego
6. 18.09.2024 protest Rady Konsultacyjnej CMWP SDP przeciwko niewpuszczaniu reportera TV Republika na posiedzenia sztabu kryzysowego z udziałem Donalda Tuska

3 OŚWIADCZENIA I PROTESTY ZG SDP W SPRAWIE SIŁOWEGO PRZEJĘCIA I LIKWIDACJI MEDIÓW PUBLICZNYCH

OŚWIADCZENIA I PROTESTY

Zarządu Głównego SDP

w sprawie siłowego przejęcia i likwidacji mediów publicznych
w Polsce przez rząd Donalda Tuska po 13 grudnia 2023 r.

Wszystkie n/w dokumenty były współtworzone i podpisane
przez dr Jolantę Hajdasz, dyr. CMWP SDP

18 grudnia 2023

Apel Zarządu Głównego Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich w obronie pluralizmu medialnego i dziennikarzy

20 grudnia 2023

Protest Zarządu Głównego SDP przeciwko bezprawnemu przejęciu mediów publicznych przez rząd Donalda Tuska

28 grudnia 2023

Protest Zarządu Głównego SDP przeciwko postawieniu w stan likwidacji mediów publicznych w Polsce przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego Bartłomieja Sienkiewicza

30 grudnia 2023

Protest ZG SDP przeciwko postawieniu w stan likwidacji 17 rozgłośni regionalnych Polskiego Radia przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego Bartłomieja Sienkiewicza

3 stycznia 2024

Wniosek Zarządu Głównego SDP o oddalenie wniosku o dokonanie zmian w Krajowym Rejestrze Sądowym wynikających z uchwał Walnych Zgromadzeń akcjonariuszy Telewizji Polskiej S.A. w Warszawie, Polskiego Radia S.A. w Warszawie, Polskiej Agencji Prasowej S.A i 17 rozgłośni regionalnych Polskiego Radia; ZG SDP wskazuje, że podjęte jednoosobowo przez Ministra uchwały nie istnieją w obrocie prawnym, jako niemożliwe do podjęcia w świetle obowiązujących przepisów, albo w przypadku nieuwzględnienia stanowiska o ich nieistnieniu – są nieważne, bowiem są sprzeczne z obowiązującą ustawą.

4 KONSULTACJE PRAWNE I INTERWENCJE W OBRONIE DZIENNIKARZY

Za zgodą dziennikarzy lub na ich prośby CMWP SDP wysyła obserwatorów na procesy dziennikarzy oraz procesy dotyczące wolności słowa. W tym zakresie działalności CMWP SDP udziela (również telefonicznie i mailowo) licznych komentarzy i porad dotyczących bieżących wydarzeń oraz zagrożeń naruszenia zasady wolności słowa.

Poniżej publikujemy wykaz nazwisk osób, w których CMWP SDP podejmowało interwencje, publikując w obronie dziennikarza oświadczenia, udzielając pisemnej porady prawnej, obserwując rozprawy, czy biorąc aktywny udział w procesach poprzez wysłanie do sądu stanowiska w obronie dziennikarza w ramach instytucji amicus curiae. Wykaz nie obejmuje zwykłych porad prawnych i dziennikarskich udzielanych przez Jolantę Hajdasz i Michała Jaszewskiego, które dotyczyły bieżących problemów dziennikarzy w związku z ich pracą zawodową.

WAŻNE UWAGI:

- CMWP SDP udziela nieodpłatnie wsparcia i porad wszystkim potrzebującym dziennikarzom, bez względu na to czy należą do SDP, czy też nie
- Szczegóły spraw dotyczących n/w osób opisane są na stronie internetowej CMWP SDP (cmwp.sdp.pl), po wpisaniu nazwiska w wyszukiwarce na stronie znajdującej się w prawym górnym rogu ekranu komputera (tzw. lupka) pojawiają się opisy wszystkich postów dotyczących danej osoby
- CMWP SDP będąc obserwatorem procesów dotyczących mediów i dziennikarzy wysyła do sądu opinie amicus curie (tłum. „przyjaciela sądu”). Terminem tym określa się, najczęściej w anglosaskiej praktyce prawnej, osobę lub organizację, niebędącą stroną w postępowaniu sądowym i dobrowolnie, z własnej inicjatywy, oferującą sądowi opinię prawną lub inną dotyczącą przedmiotu postępowania. Opinia ta przekazywana jest do sądu w postaci listu, ma wesprzeć sąd w rozstrzygnięciu rozpatrywanej przezeń sprawy. Sąd nie jest zobowiązany do uwzględnienia takiej opinii i ma swobodę dopuszczenia lub odrzucenia oferty przedstawienia opinii. Opinie amicus curie CMWP SDP są uwzględniane przez sądy, odmowy ich przyjęcia zdarzały się incydentalnie w poprzednich latach. W opisywanej kadencji sądy przyjęły wszystkie przesłane do nich opinie amicus curiae wysłane przez CMWP SDP.

Sprawą szczególnej wagi, w której uczestniczyło CMWP SDP są procesy dotyczące zabójstwa red. Jarosława Ziętary z 1992 r. Toczyły się one w Sądzie Okręgowym w Poznaniu. W pierwszym o podżeganie i pomocnictwo w zabójstwie poznańskiego dziennikarza, w którym oskarżonym był były senator Aleksander Gawronik, a w drugim – byli ochroniarze firmy Elektromis. Procesy te są objęte obserwacją Centrum Monitoringu Wolności Prasy SDP, a ich wnikliwym obserwatorem od 2019 r. jest red. Aleksandra Tabaczyńska, która zamieszcza na cmwp.sdp.pl szczegółowe relacje z ich przebiegu. CMWP SDP dwukrotnie zapobiegło wyłączeniu jawności w tych procesach składając odpowiednie pisma. W latach 2018 – 2021 red. A. Tabaczyńska uczestniczyła w 33 rozprawach dotyczących zabójstwa red. Jarosława Ziętary. 24 lutego 2022 r.,

w dniu agresji Rosji na Ukrainę, Sąd Okręgowy w Poznaniu uniewinnił Aleksandra Gawronika z w/w zarzutu, a wyrok ten podtrzymał także sąd II instancji. CMWP SDP wspierało czynnie Prokuraturę w tej sprawie przesyłając swoje stanowisko do sądu oraz organizując wystawę i specjalną konferencję z udziałem prokuratora Piotra Kosmatego i Jacka Ziętary, brata zamordowanego dziennikarza. W kwietniu 2024 r. Prokuratura złożyła do Sądu Najwyższego wniosek o kasację wyroku w tej sprawie. W październiku 2022 r. zapadł wyrok uniewinniający ochroniarzy „Lalę” i „Rybe” od stawianych im zarzutów. Prokuratura wniosła apelację od tego wyroku, do 29.09.24 r. rozprawa apelacyjna jeszcze się nie odbyła.

5 SPRAWA ZAMORDOWANEGO W 1992 DZIENNIKARZA JAROSŁAWA ZIĘTARY - OPINIA CMWP SDP

OPINIA

Centrum Monitoringu Wolności Prasy SDP
działającego jako amicus curiae
w sprawie osk. Aleksandra Gawronika
w procesie dotyczącym zabójstwa w 1992 red. Jarosława Ziętary
Warszawa, 20 stycznia 2023 r.

W związku z postępowaniem drugoinstancyjnym zainicjowanym apelacją Prokuratora Regionalnego w Krakowie od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu - III Wydział Karny z dnia 24 lutego 2022 r. (sygn. akt III K 72/19) w sprawie przeciwko Aleksandrowi Gawronikowi, oskarżonemu o przestępstwo z art. 18 § 2 kk w zw. z art. 189 § 1 kk i art. 148 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk., Centrum Monitoringu Wolności Prasy Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich (dalej: „CMWP” lub „Centrum”) przedstawia niniejszą opinię działając w charakterze amicus curiae.

1. CMWP podjęło monitoring niniejszej sprawy w ramach przepisów prawa, co jest uzasadnione celami realizowanymi przez Centrum oraz potrzebą ochrony istotnych dóbr chronionych prawem w zakresie: wolności słowa i prawa do rzetelnego procesu. Zawiadomienie do tut. Sądu o objęciu sprawy drugoinstancyjnej monitoringiem CMWP zostało wysłane w dniu 16 września 2022 r.

2. Z uwagi na specyfikę niniejszej sprawy, należy na wstępie zarysować jej wątek historyczny. Pierwotnie, postępowanie przygotowawcze w sprawie zabójstwa Jarosława Ziętary prowadził Wydział V ds. Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji byłej Prokuratury Apelacyjnej w Krakowie (sygn. akt Ap V Ds. 30/11/S). Następne postępowanie zostało wszczęte postanowieniem Prokuratora Rejonowego Poznań-Grunwald w Poznaniu

z dnia 6 września 1993 roku pod sygn. 1 Ds. 3215/93 i dotyczyło uprowadzenia Jarosława Ziętary w dniu 1 września 1992 roku w Poznaniu. Postanowieniem z dnia 24 marca 1995 roku zostało ono umorzone wskutek niestwierdzenia popełnienia przestępstwa. Jednak nowe ujawnione fakty umożliwiły podjęcie śledztwa na nowo przez Prokuratora Rejonowego Poznań-Grunwald w Poznaniu, co nastąpiło postanowieniem z dnia 10 listopada 1998 roku. Zostało ono przejęte do prowadzenia przez Prokuraturę Okręgową w Poznaniu (sygn. V Ds. 66/98). Akta postępowania były w znacznej mierze opatrzone klauzulami niejawności. Również postanowienie o umorzeniu śledztwa, wydane dnia 28 września 1999 roku wobec niewykrycia sprawcy, było niejawne. Jednakże postanowieniem z dnia 13 czerwca 2011 roku Prokurator Okręgowy w Poznaniu

podjął umorzone śledztwo na nowo. Postępowanie zarejestrowane pod sygn. akt V Ds. 50/11 zostało następnie przekazane pismem Prokuratora Generalnego z dnia 20 czerwca 2011 r. do dalszego prowadzenia przez Prokuraturę Apelacyjną w Krakowie.

3. W dniu 29 czerwca 2015 r. został skierowany do Sądu Okręgowego w Poznaniu - III Wydział Karny akt oskarżenia przeciwko Aleksandrowi Gawronikowi, oskarżonemu o to, że w bliżej nieustalonym dniu w czerwcu 1992 roku w Poznaniu chcąc aby inne osoby dokonały porwania, pozbawienia wolności, a następnie zabójstwa redaktora „Gazety Poznańskiej” Jarosława Ziętary w związku z jego zawodowym zainteresowaniem i planowanymi publikacjami dotyczącymi poznańskiej tzw. szarej strefy gospodarczej, miał nakłaniać do tego ustalonych pracowników ochrony firmy Elektromis sp. z o.o., w szczególności w ten sposób, że podczas prowadzonej z nimi rozmowy dotyczącej Jarosława Ziętary miał stwierdzić, „on ma być skutecznie zlikwidowany”, tj. o przestępstwo z art. 18 § 2 kk w zw. z art. 189 § 1 kk i 148 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

4. Wyrokiem z dnia 24 lutego 2022 r. o sygn. III K 72/19 Sąd Okręgowy w Poznaniu - III Wydział Karny uniewinnił Aleksandra Gawronika od popełnienia zarzucanego mu czynu, kosztami procesu obciążając Skarb Państwa. W związku z powyższym, po zapoznaniu się m. in. z wyrokiem Sądu I Instancji i uzasadnieniem (otrzymanym z sądu w wersji zanonimizowanej) oraz przeprowadzonej analizie sprawy, CMWP przedstawia niniejszą opinię jako organizacja społeczna.

5. CMWP nie jest stroną postępowania. W związku z tym ujęcie sprawy przez CMWP jest odmienne, niż podejście stron. O ile bowiem celem oskarżyciela jest doprowadzenie do skazania oskarżonego którego uważa on za winnego popełnienia zarzucanego czynu, a celem obrony – jego uniewinnienie, o tyle zadaniem CMWP jest zwrócenie uwagi Sądu na istotne aspekty sprawy, tak aby w sposób obiektywny zrealizowana została zasada wyrażona w art. 2 § 1 k.p.k. w myśl której przepisy Kodeksu mają na celu „takie ukształtowanie postępowania karnego, aby (1) sprawca przestępstwa został wykryty i pociągnięty do odpowiedzialności karnej, a osoba niewinna nie poniosła tej odpowiedzialności”, jak również „(2) przez trafne zastosowanie środków przewidzianych w prawie karnym oraz ujawnienie okoliczności sprzyjających popełnieniu przestępstwa osiągnięte zostały zadania postępowania karnego nie tylko w zwalczaniu przestępstw, lecz również w zapobieganiu im oraz w umacnianiu poszanowania prawa i zasad współżycia społecznego.” Nie wyłącza to możliwości oceny orzeczenia sądowego oraz jego uzasadnienia, jednak skutkuje obiektywizacją opinii, bowiem Centrum występuje w tym przypadku jako rzecznik interesu publicznego. Należy dodać, że przestępstwo polegające na zleceniu zabójstwa dziennikarza uderza w samą istotę wolności słowa, bez której nie może istnieć państwo prawa ani niezależne media, a która jest wartością podlegającą szczególnej ochronie na gruncie Konstytucji RP i ustaw zwykłych, jak i na mocy prawa międzynarodowego. Odpowiada to celom CMWP,

które od 1996 r. funkcjonuje jako komórka organizacyjna Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich powołana w celu obrony wolności słowa zgodnie z art. 10 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka.

6. W zakresie realizowanych zadań Centrum m. in. monitoruje przestrzeganie praw człowieka i obywatela w tym zakresie, jak również w uzasadnionych przypadkach podejmuje interwencje prawne oraz przedstawia opinie w charakterze amicus curiae.

7. Analiza uzasadnienia wskazanego wyżej wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu - III Wydział Karny z dnia 24 lutego 2022 r. przez pryzmat zakreślonych przez ustawodawcę celów i zasad postępowania karnego oraz gwarancji procesowych prowadzi do wniosku, że niezbędne wymogi (oceniane również pod kątem prawno-międzynarodowym) nie zostały w tym zakresie przez sąd spełnione. W związku z powyższym należy uznać za uzasadnioną apelację którą od powyższego wyroku wywiódł Prokurator Regionalny w Krakowie, aczkolwiek niniejsza opinia CMWP z konieczności odnosi się do wybranych jej elementów. Zarzuty apelacji wskazują na poważne naruszenie przepisów postępowania, co budzi zaniepokojenie i wymaga dogłębnej analizy przez Sąd II Instancji.

ZGINĄŁ, BO BYŁ DZIENNIKARZEM

Konferencja Centrum Monitoringu Wolności Prasy SDP

na temat 30 lat starań o wyjaśnienie przyczyn i okoliczności zamordowania red. Jarosława Ziętary

21 stycznia 2023 godz. 12.00 Dom Dziennikarza SDP ul. Foksal 3/5 w Warszawie

8. W szczególności oskarżyciel wysunął zarzut, iż sąd I Instancji dokonał wybiórczej i jednostronnej oceny dowodów, z naruszeniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, a także zawarł w uzasadnieniu wyroku wewnętrzne sprzeczności, co prowadzi do sprzeczności ustaleń sądu z całokształtem zebranego w sprawie materiału. CMWP nie może się do tych materii dowodowych odnieść w sposób autorytatywny, z uwagi na brak dostępu do akt postępowania (z wyjątkiem materiałów uzyskanych bezpośrednio od organów wymiaru sprawiedliwości na podstawie obowiązujących przepisów). Niemniej, istotne wątpliwości budzi stanowcze stwierdzenie sądu I Instancji, jakoby prokurator nie przedstawił żadnych dowodów wskazujących na to, że oskarżony jest sprawcą zarzucanego mu przestępstwa, co skutkowało musiło wydaniem wyroku uniewinniającego. Nie jest zadaniem CMWP wypowiedzanie się co do winy oskarżonego, którego zresztą sąd uznał za niewinnego. Jednak to właśnie sąd I Instancji poddał zgromadzony w sprawie materiał dowodowy krytycznej ocenie, usiłując (w rozbudowanym

8.01.2024 r. Rozprawa apelacyjna A. Gawronika w sprawie zabójstwa red. J. Zięтары

wywodzie, który zajmuje większość uzasadnienia) wykazać brak jego wiarygodności. **W efekcie w rozumowaniu sądu powstała wewnętrzna sprzeczność, gdyż czym innym jest uznanie dowodów za nieprzekonywujące, a czym innym – ich (rzekome) nieprzedstawienie przez oskarżyciela.**

9. Wątpliwości budzi również wynikająca z uzasadnienia konkluzja sądu, jakoby zgromadzony materiał dowodowy nie wskazywał na to, by sprawy, którymi zajmował się J. Ziętara, miały skutkować jego uprowadzeniem i zabójstwem. Sąd wskazał m. in., że spośród opublikowanych przez J. Ziętarę w okresie od stycznia do września 1992 r. sześćdziesięciu pięciu artykułów, tylko cztery dotyczą tematyki gospodarczej. Teza ta jest jednak gołosłowna i w istocie niczego konkretnego nie dowodzi. Oskarżyciel wskazał bowiem, że zabójstwo dziennikarza było spowodowane jego planowanymi (czyli przyszłymi) publikacjami dotyczącymi poznańskiej gospodarczej „szarej strefy”. **Niebezpieczeństwo, które groziło J. Ziętarze było więc związane już z samym faktem zbierania materiałów, a nie z dokonaną już publikacją.** W toku postępowania przygotowawczego ustalono nazwy licznych podmiotów gospodarczych, które były zapisane w dokumentach zgromadzonych przez dziennikarza, ponadto J. Ziętara miał zostać (według relacji świadka) wcześniej schwytany przez ochroniarzy „Elektromisu”, gdy robił zdjęcia terenu tej firmy. Zestawienie tych faktów podważa tok rozumowania sądu I instancji jako niezgodny z wnioskami wypływającymi z tzw. doświadczenia życiowego.

10. Kolejny aspekt, to osoba oskarżonego. Jest rzeczą powszechnie wiadomą, że w latach 90. Aleksander Gawronik prowadził działalność, która stała się (ostatecznie) na tyle znana, że jest uznawana za istotną część historii transformacji PRL w III RP. **Prawidłowo przeprowadzone postępowanie wymagałoby więc oceny materiału dowodowego i wpływających z niego wniosków przez pryzmat realiów tamtych lat, w tym dokonania przez sąd I Instancji ustaleń co do tego, kim w istocie był oskarżony w latach 90., jaką działalnością się trudnił, jakimi metodami działał, jakimi ludźmi się otaczał. To samo**

dotyczy historii spółki „Elektromis”. Lektura uzasadnienia (m. in. opisy zeznań świadków wywodzących się ze środowisk przestępczych oraz wątki odnoszące się do służb specjalnych) wskazuje, że zgromadzony materiał byłby wystarczający do dokonania przez sąd takich ustaleń. Do tego dochodzi fakt, iż oskarżony był w tym okresie senatorem a więc osobą wpływową, miał immunitet i dostęp do wielu źródeł i instytucji. Są to fakty powszechnie znane (tzw. notoryjność powszechna – art. 168 kpk), które uzupełnione o materiał dowodowy sprawy, pozwoliłyby na przedstawienie rzeczywistego obrazu sytuacji. Taki model działania sądu znany jest z prowadzonych w krajach Europy Zachodniej procesów karnych w sprawach aferowych, a klasycznym przykładem z dziedziny historycznej są procesy norymberskie, w których istotną rolę przywiązywano do prawidłowych ustaleń co do funkcji, zadań i postawy oskarżonych nie tylko w czasie, ale i przed popełnieniem zarzucanych im czynów. Pozwalało to na podjęcie kompleksowych ustaleń faktycznych i oceny aktu oskarżenia oraz ewentualnej winy oskarżonych w pełnym świetle. Dlatego też sąd powinien był przeprowadzić także w niniejszej sprawie stosowne ustalenia, a następnie przedstawić je w uzasadnieniu. O ile samo w sobie nie przesądzałyby to o sentencji wyroku, to jednak wymuszałyby konieczność oceny wyjaśnień oskarżonego i innych dotyczących go materiałów w kontekście całokształtu jego działalności w tamtym okresie. Odpowiadałoby to dyrektywom postępowania karnego wyrażonym w art. 2 § 2 kpk („podstawę wszelkich rozstrzygnięć powinny stanowić prawdziwe ustalenia faktyczne”) oraz art. 4 kpk. („organy prowadzące postępowanie karne są obowiązane badać oraz uwzględniać okoliczności przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego”). Jednak sąd nie podjął w tym zakresie dostatecznych ustaleń, gdyż w treści uzasadnienia wyroku aspekty dotyczące osoby i działalności oskarżonego zostały zmarginalizowane. Aczkolwiek taki zarzut w apelacji nie został zamieszczony, opisane wyżej zaniechania sądu I instancji trudno uznać za spełnienie kodeksowej dyrektywy prawdy obiektywnej, na gruncie której Sąd Najwyższy wyraził pogląd następujący, który w ocenie Centrum jest adekwatny do niniejszego postępowania: „Polski model postępowania karnego nie tylko nie zabrania, lecz - stosownie do dyrektywy określonej w art. 2 § 2 k.p.k. (zasady prawdy materialnej) wprost obliuguje sąd do poczynienia w sprawie możliwie najpełniejszych, odpowiadających prawdzie ustaleń. Jeżeli wskazują na to wyniki postępowania dowodowego, sąd obowiązany jest odtworzyć stan faktyczny i dać temu stosowny wyraz także w opisie przypisywanego oskarżonemu czynu, choćby opis ten, a nawet kwalifikacja prawna czynu miały odbiegać od tych ujętych w akcie oskarżenia. Warunkiem jest pozostanie w ramach oskarżenia, rozumiane jako zachowanie historycznej tożsamości czynu zarzucanego i przypisanego, obejmującej - najogólniej rzecz ujmując - ten sam wyodrębniony w czasie i przestrzeni fragment zachowania się sprawcy (jego aktywności lub pasywności), stanowiący podstawę prawnokarnej oceny” (postanowienie SN z dnia 24 kwietnia 2019 r., IV KK 160/19).

8.01.2024 r. Jacek Ziętara podczas rozprawy apelacyjnej

11. Kolejną kwestią jest zarzut naruszenia przez sąd przepisów postępowania dotyczących kolejności przeprowadzania dowodów. W myśl art. 369 k.p.k. dowody na poparcie oskarżenia powinny być w miarę możliwości przeprowadzone przed dowodami służącymi do obrony. Stwierdzenie „w miarę możliwości” należy zgodnie z zasadami postępowania karnego rozumieć w ten sposób, że dopuszczalne są odstępstwa w ramach tzw. imperium sędziowskiego, jednak wymagają one przekonującego, obiektywnego uzasadnienia, a więc wykluczona jest uznaniowość, ponieważ mogłaby ona prowadzić do „nierówności broni” stron oraz wpłynąć na wyniki postępowania dowodowego. „Równość broni wymaga, aby każda ze stron miała racjonalne możliwości przedstawienia sprawy w warunkach, które nie plasują jej na znacząco gorszej pozycji w porównaniu ze stroną przeciwną (...). Chociaż nie istnieje wyczerpująca definicja minimalnych wymogów „równości broni”, przyjmuje się, że należy zapewnić gwarancje proceduralne proporcjonalne do charakteru sprawy i odpowiadające istocie tego, co wchodzi w grę między stronami. Może to oznaczać możliwości: a) przedstawienia dowodów, b) podważenia dowodów przedstawionych przez stronę przeciwną i c) przedstawienia argumentów co do meritum sprawy” (tak: Dovydas Vitkauskas, Grigoriy Dikov: „Ochrona prawa do rzetelnego procesu w Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka”, wyd. Rada Europy, 2012). Uchybienie tym zasadom należy więc uznać za naruszenie art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (prawa do rzetelnego procesu), aczkolwiek jest to naruszenie nietypowe, gdyż na niekorzyść oskarżycieli: publicznego i posiłkowego. W związku z powyższym trafny jest zarzut apelacji dotyczący przesłuchiwanie świadków przez sąd I instancji z obejściem nakazu wyrażonego w w/w normie. Oskarżyciel zasadnie podniósł, że należało przeprowadzić dowody na poparcie oskarżenia przed dowodami służącymi do obrony, bo taka możliwość istniała.

12. W apelacji podniesiono też zarzut naruszenia art. 405 § 1 kpk i art. 7 kpk w powiązaniu z art. 410 kpk, które polegało na odebraniu od oskarżonego, po zamknięciu przewodu sądowego i wygłoszeniu mów końcowych, prawdopodobnie elektronicznego nośnika z zapisem głosu J. Ziętary (?), co uniemożliwiło pozostałym stronom zapoznanie się z tym przedmiotem i ewentualnym jego wpływem na rozstrzygnięcie. W apelacji trafnie zarzucono, że skoro sąd I instancji po zamknięciu przewodu sądowego oraz po wygłoszeniu mów końcowych przez wszystkie strony postępowania przyjął od oskarżonego nośnik elektroniczny, to albo powinien był zakwalifikować go jako wniosek dowodowy (co umożliwiłoby pozostałym stronom, w tym prokuratorowi i oskarżycielowi posiłkowemu, ustosunkowanie się do niego; konieczne byłoby więc ponowne otwarcie przewodu sądowego, czego jednak sąd również zaniechał) albo wydać postanowienie o oddaleniu wniosku dowodowego. Jednak żadnej z tych decyzji nie podjął, co jest niezrozumiałe, gdyż dowody powinny być dostępne dla obu stron na równych zasadach (ograniczenia w tym zakresie są zupełnie wyjątkowe i wynikają z wyraźnych przepisów k.p.k. i innych ustaw). W myśl art. 7 kpk organy postępowania kształtują swe przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Jednak z utrwalonej judykatury Sadu Najwyższego wynika, że swoboda nie jest równoznaczna na uznaniowością (arbitralnością), bowiem decyzja sądu powinna mieć obiektywne uzasadnienie i nie może prowadzić do deformacji wyników postępowania dowodowego. Należy też zwrócić uwagę na dyspozycję art. 368 § 1 kpk zgodnie z którą „o przychylnym załatwieniu wniosku dowodowego strony, któremu inna strona nie sprzeciwiła się, rozstrzyga ostatecznie przewodniczący; w innych wypadkach sąd wydaje postanowienie”. W niniejszym postępowaniu strony nie miały możliwości zajęcia stanowiska wobec dowodu, który został sądowi przekazany.

8.01.2024 r. oskarżony A. Gawronik podczas rozprawy apelacyjnej

13. W zaistniałej sytuacji procesowej doszło również do naruszenia art. 405 § 1 kpk („Po przeprowadzeniu dowodów dopuszczonych w sprawie przewodniczący zapytuje strony, czy wnoszą o uzupełnienie postępowania dowodowego i w razie odpowiedzi przeczącej – zamyka przewód sądowy”) a przede wszystkim - art. 410 kpk („Podstawę wyroku może stanowić tylko całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej”), co też zostało podniesione w apelacji oskarżyciela. Powyższe wiąże się również z niezrozumiałą decyzją sądu co do nagłego zamknięcia postępowania i ogłoszenia wyroku, wskutek czego zarówno oskarżyciel, jak i oskarżyciel posiłkowy nie mieli możliwości dostatecznego przygotowania się do wygłoszenia mów końcowych. Odnosiłoby się to zresztą także do strony obrończej gdyby nie to, że zapadł wyrok uniewinniający. Opisanie wyżej działania sądu należy uznać za sprzeczne z zasadą rzetelności procesu (w tym powołaną wcześniej „zasadą równości broni”), co miało wpływ na treść orzeczenia. Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie nakreślił dość wyraźne granice zastosowania art. 410 kpk przed sądami obu instancji, wskazując m. in., że: „O naruszeniu tego przepisu (art. 410 kpk – przyp. CMWP) wolno byłoby mówić, gdyby orzeczenie Sądu meriti oparte zostało na materiale nieujawnionym na rozprawie głównej, ewentualnie tylko na części ujawnionego materiału, a Sąd odwoławczy, mimo wskazania tego uchybienia w apelacji, przeszedł nad nim do porządku” (postanowienie SN z dnia 24 listopada 2021 r., I KK 146/21); „Ratio legis art. 410 k.p.k. odnosi się nie tyle do kwestii czysto "technicznego" ujawnienia określonych dowodów - a więc dokonania stosownego zapisu w protokole rozprawy, lecz sięga sfery szerszej - a mianowicie nakłada na sąd obowiązek uwzględnienia w dochodzeniu do prawdy materialnej wszystkich dowodów, jakie zostały przeprowadzone w trakcie postępowania. Innymi słowy - sąd może czynić swe ustalenia faktyczne w oparciu o niektóre tylko dowody, które uzna za wiarygodne, ale w procesie ustalania bądź wykluczania zawinienia danej osoby jest zobligowany do poddania procesowi ocennemu całokształtu materiału dowodowego” (postanowienie SN z dnia 14 lipca 2021 r., III KK 34/20); „O naruszeniu przepisu art. 410 k.p.k. można mówić (...) gdy sąd opiera swoje ustalenia na dowodach, które nie zostały ujawnione na rozprawie głównej, albo niektóre z ujawnionych dowodów pozostawia poza polem widzenia” (postanowienie SN z dnia 13 lutego 2020 r., II KK 451/19); „Zarzut obrazy art. 7 k.p.k. w powiązaniu z art. 410 k.p.k., jest zasadny tylko wówczas, gdy naruszenie, ujętej w art. 7 k.p.k. zasady swobodnej oceny dowodów,

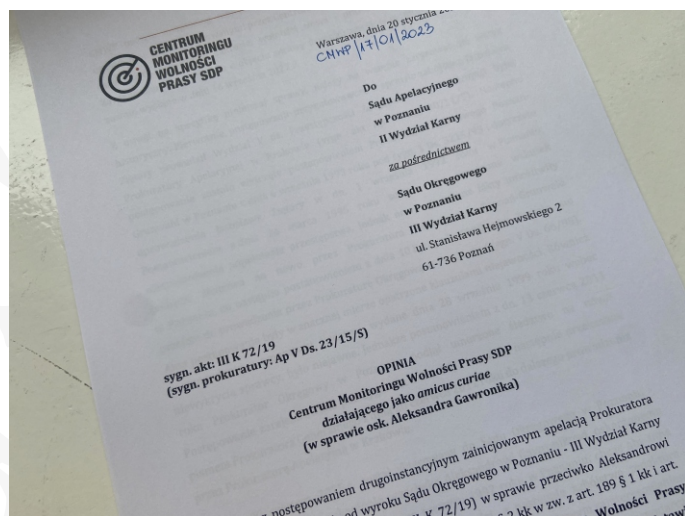
było spowodowane pominięciem istotnej okoliczności zdarzenia bądź nieujawnieniem jej na rozprawie z naruszeniem przepisów dotyczących gromadzenia i przeprowadzenia dowodów” (wyrok SN z dnia 15 stycznia 2020 r., I KA 9/19); „Jednym z wyznaczników swobodnej oceny dowodów jest wzięcie pod uwagę wszystkich, istotnych z punktu widzenia przedmiotu procesu, dowodów zgromadzonych w sprawie” (wyrok SN z dnia 12 kwietnia 2018 r. II KK 406/17). Mimo relatywnie surowego podejścia SN do zastosowania w/w normy prawnokarnej, nakierowanego na ograniczenie jej nadużywania przez strony, sytuacja zaistniała w niniejszym postępowaniu spełnia warunki świadczące o naruszeniu art. 410 kpk przez sąd I instancji.

14. Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że uzasadnione są tezy apelacji oskarżyciela, opierające się na zarzutach: obrazy przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia (art. 438 pkt 2 kpk) oraz błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść orzeczenia (art. 438 pkt 3 kpk). Według oceny CMWP, uzasadnienie orzeczenia sądu I Instancji zawiera błędy w rozumowaniu, w tym wewnętrzne sprzeczności. Nastąpiło też naruszenie przepisów postępowania, szczególnie w kwestii postępowania dowodowego.

15. W konsekwencji wyrok ten wymaga weryfikacji przez Sąd II instancji.

dr Jolanta Hajdasz, dyrektor CMWP
Michał Jaszewski, doradca prawny SDP

(podkreślenia i numeracja pochodzą od redakcji Sprawozdania)

6 PUBLICZNA ZBIÓRKA PIENIĘDZY ZORGANIZOWANA PRZEZ CMWP SDP DLA REDAKTORA SEBASTIANA MORYNIA

Była to pierwsza w historii Centrum Monitoringu Wolności Prasy SDP zbiórka pieniędzy na wsparcie dla skazanego dziennikarza. Udało się zebrać całą zakładaną kwotę, blisko 70 tysięcy złotych.

Prawie dokładnie tyle musi zapłacić skazany prawomocnie z art. 212 kk dziennikarz. Na portalu zrzutka.pl udało się zebrać ponad 40 tys. zł. Pozostałą część (30 tys. zł) Fundacja Niezależne Media związana z TV Republika przekazała bezpośrednio red. Sebastianowi Moryniowi i jego rodzinie. Pieniądze udało się zebrać przed planowanym pierwotnie terminem zakończenia zbiórki. Założona i prowadzona przez Jolantę Hajdasz, dyr. CMWP SDP zbiórka trwała od 5 czerwca do 16 września 2024 r.

Sebastian Moryń jest dziennikarzem TV Republika. W lipcu 2024 r. został prawomocnie skazany z art. 212 kk na blisko 70 tysięcy złotych grzywny i nawiązek za jeden artykuł opublikowany na portalu tvrepublika.pl w 2019 r. Miał nim rzekomo zniesławić grupę przedstawicieli ruchu Obywatele RP, bo w tekście napisano, iż ruch ten broni przywilejów UB-ów i SB-ów. Sąd nie uwzględnił żadnych okoliczności łagodzących, ani tego, że żadna z 19 osób rzekomo zniesławionych tym artykułem nie była w nim wymieniona z imienia i nazwiska, ani że w toku procesu sądowego nie udało się ustalić nazwiska autora inkryminowanego artykułu. W momencie publikacji red. Sebastian Moryń był zastępcą redaktora naczelnego stacji odpowiedzialnym za stronę internetową TV Republika.

Redaktor Sebastian Moryń jest jedynym żywicielem 6-osobowej rodziny, razem z żoną mają 4 dzieci na utrzymaniu. W ocenie CMWP SDP wyrok skazujący dziennikarza w rażący sposób naruszył zasadę wolności słowa i prawo dziennikarza oraz jego redakcji do swobody wypowiedzi. Na skutek tego wyroku dramatycznie pogorszyła się sytuacja życiowa red. Sebastiana Morynia, stąd prośby CMWP SDP o pomoc i wsparcie finansowe dla niego.

Na portalu zrzutka.pl w czasie trwania akcji zebraliśmy 40 495 zł. Zbiórkę wsparło 414 osób (odnotowano 414 wpłat).

Zrzutka została udostępniona 182 razy w mediach społecznościowych na portalu Facebook.

CMWP SDP wypłaciło red. Sebastianowi Moryniowi 40 279 zł. do dnia 16 września 2024 r.

Zbiórka została wyłączona 16.09.2024 r.

Różnica 216 zł między zebraną kwotą, a kwota przelaną to pobrana automatycznie przez portal zrzutka.pl. opłata manipulacyjna w w/w wysokości.

7 OŚWIADCZENIA, PROTESTY, I APELE CMWP SDP

Wszystkie niżej wymienione oświadczenia, protesty i stanowiska CMWP SDP zostały opublikowane na oficjalnej stronie internetowej Centrum Monitoringu Wolności Prasy SDP (cmwp.sdp.pl) w zakładce „oświadczenia”, „procesy dziennikarzy” lub „wypowiedzi dla mediów” w układzie chronologicznym, zgodnie z podaną w oświadczeniu datą publikacji.

CMWP SDP wsparło wszystkie oświadczenia i protesty ZG SDP w sprawie siłowego przejęcia mediów publicznych w Polsce po 13 grudnia 2023 r. Wykaz tych oświadczeń publikujemy w oddzielnym zestawieniu na str. 6.

ROK 2021 - (październik – grudzień) – 2 oświadczenia

1. 3.10.2021 Protest CMWP SDP przeciwko zatrzymaniu red. Rafała Ziemkiewicza na lotnisku w Londynie z powodu głoszonych poglądów, rzekomo sprzecznych z brytyjskimi wartościami
2. 20.12.21 Wsparcie CMWP SDP dla nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji (jej celem było doprecyzowanie regulacji umożliwiających przeciwdziałanie przejęciu kontroli nad nadawcami radiowymi i telewizyjnymi przez podmioty spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG))

ROK 2022 – 24 oświadczenia CMWP SDP

1. 9.01.2022 – Protest CMWP SDP w związku z żądaniami dymisji Barbary Nowak, kurator oświaty w Małopolsce za jej wypowiedzi na temat szczepień przeciwko COVID-19 w wywiadzie radiowym
2. 10.01.2022 - Protest CMWP w sprawie blokady konta Konfederacji na Facebooku i apel o jego jak najszybsze przywrócenie
3. 12.01.2022 - Wsparcie CMWP SDP dla apelu o przywrócenie do pracy fotoreportera PAP Andrzeja Grygiela
4. 24.01.2022 Wsparcie CMWP SDP dla red. Adama Sochy i red. nacz. Bogdana Bachmury pozwanych przez koncerty zajmujące się terapiami wykorzystującymi komórki macierzyste pobrane z krwi pępowinowej
5. 2.02.2022 - Protest CMWP SDP przeciwko blokadzie wykładu dra Zbigniewa Martyki pt. „Wyzwania przed służbą zdrowia w dobie pandemii” z konferencji „Oblicza pandemii” na kanale YouTube Radia Maryja
6. 15.02.2022 - Protest CMWP SDP przeciwko odmowie udzielania informacji i niewpuszczeniu na konferencję prasową w Urzędzie Miasta Łodzi ekipy TVP3 Łódź (konferencja była na temat wydatkowania funduszy z Programu Inwestycji Strategicznych Łodzi)

7. 23.03.2022 - Protest CMWP SDP przeciwko skazaniu Lidii Kochanowicz - Mańk dyrektor finansowej Fundacji Lux Veritatis, nadawcy TV Trwam, w procesie karnym za rzekome nieudzielenie informacji publicznej stowarzyszeniu Sieć Obywatelska Watchdog Polska
8. 10.05.2022 - Protest CMWP SDP przeciwko skazaniu przez Sąd Rejonowy w Kolonii w Niemczech ks. prof. Dariusza Oko za opublikowanie artykułu w czasopiśmie naukowym na temat działającej w Kościele Katolickim homoseksualnej grupy przestępczej
9. 9.07.2022 - Protest CMWP SDP przeciwko naruszaniu zasady wolności słowa demokratycznego państwa przez Platformę Obywatelską w Szczecinie poprzez odmowę udzielenia akredytacji dziennikarskich redakcjom Polskiego Radia i TVP w Szczecinie na spotkanie z liderem PO Donaldem Tuskiem (otwarte dla innych mediów spotkanie odbywało się 9.07.22 w auli Akademii Morskiej w Szczecinie)
10. 12.07.2022 - Apel CMWP SDP o rzetelne wyjaśnienie zarzutów o mobbing i molestowanie seksualne w redakcji Newsweek Polska
11. 17.07.2022 - Wsparcie CMWP SDP dla Gazety Lubuskiej w sporze z Zarządem województwa lubuskiego; marszałek województwa lubuskiego naciskała na „Gazetę Lubuską”, by zakończyła współpracę z dziennikarzem, który opisał aferę mobbingu i molestowania w gorzowskim WORD
12. 18.07.2022 - Protest CMWP SDP przeciwko fizycznemu atakowi na ekipę TVP na Placu Powstańców Warszawy przed siedzibą TVP w Warszawie; apel do przedstawicieli władz o szczegółowe wyjaśnienie wszystkich okoliczności tego zajścia oraz o pomoc w ustaleniu tożsamości sprawców i ukaranie osób winnych tej sytuacji

18.06.22 r. CMWP SDP w "Salonie dziennikarskim" w TVP INFO

13. 25.07.2022 - Apel CMWP SDP o rzetelne wyjaśnienie zarzutów dotyczących nagannych metod pracy redakcji Gazety Wyborczej w związku z ujawnieniem przez portal tvpinfo.pl nagrania ze spotkania kierownictwa Gazety Wyborczej z zarządem spółki Agora z listopada 2021 r.
14. 1.08.2022 – Wsparcie w rozprawie apelacyjnej red. Pawła Gąsiorskiego skazanego z art. 212 kk za "znieśławienie gminy Rędziny"; red P. Gąsiorski opisywał kontrowersje związane z wywozem śmieci w gminie
15. 18.08.2022 - Protest CMWP SDP przeciwko skazaniu red. Tomasza Sakiewicza w procesie z lewicowym aktywistą Bartoszem Kramkiem z fundacji „Otwarty Dialog” za rzekome naruszenie jego dóbr osobistych w publikacji
16. 12.10.2022 - Protest CMWP SDP przeciwko blokadzie konta StopFake.PL prowadzonego przez SDP na Facebooku
17. 20.10.2022 - ponowny apel CMWP SDP o całkowite przywrócenie funkcjonalności konta StopFake.PL prowadzonego przez SDP na Facebooku
18. 25.10.2022 - Protest CMWP SDP przeciwko blokadzie konta katolickiej telewizji EWTN na YouTube; apel o jego pilne odblokowanie oraz przywrócenie jego zawartości i funkcjonalności
19. 26.10.2022 - Protest CMWP SDP w sprawie prowokacyjnych i obraźliwych wpisów w mediach społecznościowych byłego ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego pod adresem dziennikarza Samuela Pereiry
20. 27.10.2022 - Wsparcie CMWP SDP dla dziennikarza Dziennika Polskiego z Krakowa w związku z działaniami radnego Miasta Krakowa Łukasza Wantucha dotyczącymi planowanej publikacji na temat domniemyanych nieprawidłowości przy przekazywaniu pomocy dla uchodźców z Ukrainy
21. 21.11.2022 - Protest CMWP SDP przeciwko skazaniu red. Jacka Karnowskiego w procesie z autorami reportażu o „urodzinach Hitlera” emitowanym w TVN pt. „Polscy neonaziści” za publikację artykułu pt. „Maskarada na zlecenie”, opisującego szczegóły śledztwa dziennikarzy TVN w sprawie „urodzin Hitlera” oraz okoliczności ich zorganizowania, a także emisji reportażu na ten temat w telewizji TVN

22. 3.12.2022 - Protest CMWP SDP przeciwko bezzasadnej blokadzie konta Radia Maryja na Facebooku tuż przed tuż przed imprezą publiczną z okazji 31. rocznicy powstania Rozgłośni (nabożeństwo religijne połączone z koncertem z wielotysięczną publicznością) czyli w ostatnim dniu przygotowań do tego wydarzenia, zaplanowanego w hali Arena w Toruniu
23. 6.12.2022 - Wsparcie CMWP SDP w sprawie apelacji Prokuratury od wyroku uniewinniającego Aleksandra Gawronika od zarzutu podżegania do zamordowania poznańskiego dziennikarza Jarosława Ziętyry
24. 7.12.2022 – kolejny protest CMWP SDP przeciwko kolejnemu nieuzasadnionemu usunięciu konta StopFakePL prowadzonego przez SDP na Facebooku; apel o jego pilne odblokowanie i przywrócenie jego funkcjonowania.

ROK 2023 – 24 oświadczenia CMWP SDP

1. 4.01.2023 - Wsparcie CMWP SDP dla red. Marcina Tulickiego i red. Jarosława Olechowskiego, autorów filmu „Nasz człowiek w Warszawie” (TVP) po zapowiedziach polityków PO skierowania pozwu przeciwko autorom filmu i przeciwko TVP
2. 11.01.2023 – protest CMWP SDP przeciwko skierowaniu do Sądu pozwu przeciwko Grzegorzowi Wierchołowskiemu, red. nac. portalu niezalezna.pl i wydawcy tego portalu spółce „Słowo Niezależne” za cytowanie wypowiedzi red. Tomasza Sakiewicza na temat kłamstw i manipulacji telewizji TVN o katastrofie smoleńskiej
3. 12.01.2023 – protest CMWP SDP przeciwko naciskom polityków PO, by zablokować współpracę Uniwersytetu Łódzkiego i TVP 3 Łódź

A.Tabaczyńska i A.M. Szczepniak obserwatorki CMWP SDP

4. 20.01.2023 – wsparcie CMWP SDP dla red. Beaty Pawlikowskiej w odpowiedzi na bezpodstawny atak na nią i w związku z zapowiedzią skierowania pozwu sądowego przeciwko dziennikarce przez prezes Polskiego Towarzystwa Mediów Medycznych po jej publikacjach na temat depresji
5. 31.01.2023 Protest CMWP SDP przeciwko skazaniu red. Jerzego Jachowicza przez Sąd Okręgowy Warszawa Praga za felieton, w którym rzekomo zniesławił prokuratora Dariusza Korneluka (CMWP SDP wystąpiło do Prezydenta A. Dudy z prośbą o ułaskawienie, PAD ułaskawił red. Jachowicza w XII 2023 r.)

3.07.24 r. rozprawa z powództwa TV Republika przeciwko Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego

6. 2.02.2023 – Protest CMWP SDP przeciwko odmowie wszczęcia śledztwa dot. tłumienia krytyki prasowej przez Marszałek województwa lubuskiego w związku z publikacjami Gazety Lubuskiej na temat afery mobbingowej w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w Gorzowie Wielkopolskim przez Sąd Okręgowy w Zielonej Górze; apel o wsparcie dla dziennikarzy GL, którzy w interesie społecznym odkryli i opisali tę aferę
7. 4.02.2023 – Oświadczenie CMWP SDP w sprawie pozwu telewizji TVN przeciwko red. Samuelowi Pereira i TVP za cytowanie wypowiedzi red. Tomasza Sakiewicza na temat manipulacji telewizji TVN o katastrofie smoleńskiej; szczególnie bulwersujące w tym pozwie było żądanie zaniechania przez rok rozpowszechniania w jakikolwiek sposób i w jakiejkolwiek formie, informacji o manipulacjach telewizji TVN związanych z tematem katastrofy smoleńskiej, co było przejawem zakazanej przez Konstytucję RP cenzury prewencyjnej
8. 6.02.2023 - Oświadczenie CMWP SDP w sprawie pozwu telewizji TVN przeciwko red. Tomaszowi Sakiewiczowi, redaktorowi naczelnemu Gazety Polskiej Codziennie (GPC) i Gazety Polskiej (GP) oraz wydawcy tych gazet, spółce Forum S.A. o naruszenie dóbr osobistych TVN poprzez opublikowanie na łamach GPC artykułów o manipulacjach telewizji TVN na temat katastrofy smoleńskiej
9. 21.03.2023 - Wsparcie CMWP SDP dla decyzji Poczty Polskiej i PKN Orlen o wycofaniu z dystrybucji tygodnika NIE z okładką, na której znalazł się sprofanowany wizerunek papieża Jana Pawła II
10. 5.04.2023 - protest CMWP SDP przeciwko zastraszaniu red. Doroty Kani przez posła Platformy Obywatelskiej w wywiadzie radiowym

11. 7.04.2023 – komentarz CMWP SDP w sprawie nieetycznej i kontrowersyjnej publikacji Radia ZET dotyczącej Marszałek Sejmu Elżbiety Witek i jej ciężko chorego męża
12. 9.05.2023 - oświadczenie CMWP SDP w sprawie finansowania polskich mediów przez podmioty zagraniczne pod pretekstem wspierania „niezależności dziennikarskiej w Europie Wschodniej”; szczególnie kontrowersyjnym przykładem działań tego typu były informacje o emisji obligacji na rzecz „wolności prasy w Europie Wschodniej” przez bank społeczno-ekologiczny GLS z Niemiec, o czym poinformowała rozgłośnia Deutsche Welle
13. 25.05.2023 - protest CMWP SDP przeciwko skazaniu red. Magdaleny Ogórek i red. Rafała Ziemkiewicza a art. 212 kk przez Sąd Okręgowy w Warszawie za słowa użyte w 2019 r. w telewizyjnej audycji satyrycznej „W tyle wizji” emitowanej w TVP INFO
14. 13.06.2023 - wsparcie CMWP SDP dla red. Michała Rachonia i dr hab. Sławomira Cenckiewicza, twórców serialu dokumentalnego "Reset", w obronie ich prawa do publikowania własnej wizji problematyki relacji między Rosją, a państwami Zachodnimi, w tym Polski, jaka została przedstawiona w w/w serialu

1.02.24 r. jedna z rozpraw przeciwko red. T. Sakiewiczowi

15. 10.07.2023 - protest CMWP SDP przeciwko uznaniu Radio Unet - Redakcji Radia WNET na Białorusi za ekstremistyczne przez reżim Aleksandra Łukaszenki i kolejne stanowcze potępienie trwających na Białorusi represji przeciwko dziennikarzom i społeczeństwu
16. 21.07.2023 - wsparcie CMWP SDP w sprawie Jarosława Kostrzewy, łódzkiego społecznika i szefa stowarzyszenia LDZ Zmotoryzowani Łodzianie szykanowanego za publikacje w mediach społecznościowych
17. 9.08.2023 - apel CMWP SDP o zapewnienie bezpieczeństwa i swobody wykonywania zawodu dziennikarzom w czasie kampanii wyborczej w b.r. oraz protest przeciwko utrudnianiu pracy dziennikarzy czego kolejnym przykładem było oplucie i popychanie red. Adriana Boreckiego z TVP podczas wiecu wyborczego Platformy Obywatelskiej z udziałem jej przewodniczącego Donalda Tuska w Legionowie 8 sierpnia br., w pierwszym oficjalnym dniu kampanii wyborczej przed wyborami parlamentarnymi w Polsce w 2023 r.

18. 19.09.2023 – protest CMWP SDP przeciwko groźbom polityków Koalicji Obywatelskiej wobec red. Michała Rachonia w czasie konferencji prasowej KO przed siedzibą TVP w Warszawie
19. 22.09.2023 – złożenie zawiadomienia do Prokuratury o utrudnianiu i tłumieniu krytyki prasowej przez polityków Koalicji Obywatelskiej przez CMWP SDP w związku z groźbami kilku polityków KO pod adresem Michała Rachonia
20. 3.10.2023 – wsparcie CMWP SDP dla red. Dominiki Cosić w odpowiedzi na bezpodstawne i brutalne ataki słowne na dziennikarkę w mediach społecznościowych
21. 6.10.2023 - protest CMWP SDP przeciwko skazaniu red. Samuela Pereiry z art. 212kk za rzekome zniesławienie prokurator Ewy Wrzosek poprzez nie zawierający jej nazwiska wpis w mediach społecznościowych
22. 8.11.2023 - protest CMWP SDP przeciwko wpisowi na portalu społecznościowym X, jaki pod adresem redaktora Samuela Pereiry opublikował były redaktor naczelny tygodnika Newsweek Tomasz Lis
23. 13.11.2023 – wsparcie CMWP SDP dla red. Leszka Sosnowskiego i prof. Wojciecha Roszkowskiego w związku z pozwem o ochronę dóbr osobistych wniesionym przeciwko profesorowi W. Roszkowskiemu oraz Wydawnictwu Biały Kruk sp. z o.o., z powodu całkowicie błędnej interpretacji fragmentu ich podręcznika „Historia i teraźniejszość”; media utrwaliły obraz publikacji, jako krytykującej metodę zapłodnienia „in-vitro”, podczas gdy słowa o „in-vitro” nie padły w treści tejże publikacji
24. 21.11.2023 – wsparcie CMWP SDP dla działań zmierzających do wynegocjowania dyrektywy przeciw procesom typu SLAPP na forum Unii Europejskiej poprzez podpisanie Listu otwartego 74 organizacji pozarządowych w tej sprawie przez Jolantę Hajdasz, dyr. CMWP SDP; list został przesłany do Komisji Europejskiej, sprawozdawcy Parlamentu Europejskiego, hiszpańskiej prezydencji Rady UE i ministrów sprawiedliwości wszystkich państw członkowskich UE

ROK 2024 (do 30.09) – 18 oświadczeń

1. 22.01.2024 – protest CMWP SDP przeciwko naruszaniu zasady pluralizmu i wolności słowa demokratycznego państwa przez ministra i urzędników ministerstwa kultury i dziedzictwa

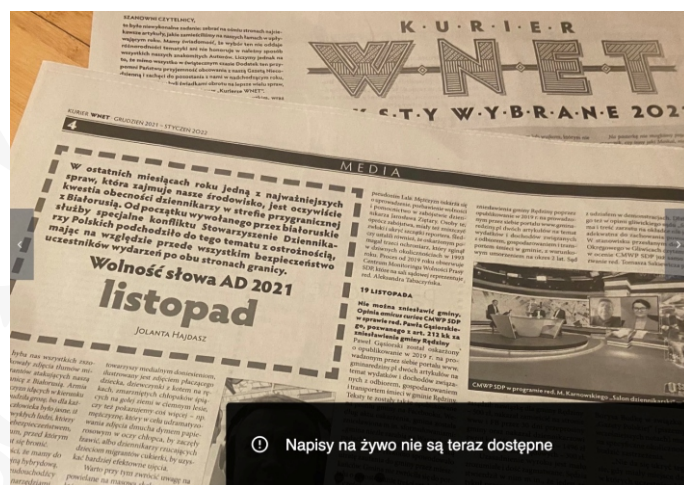
- narodowego poprzez uniemożliwienie uczestnictwa w konferencji prasowej ministra Bartłomieja Sienkiewicza 22 stycznia 2024 r. ekipie reporterskiej Telewizji Republika
2. 16.02.2024 – Protest CMWP SDP przeciwko naruszaniu zasady pluralizmu i wolności słowa demokratycznego państwa przez ministra i urzędników ministerstwa kultury i dziedzictwa narodowego podpułkownika Bartłomieja Sienkiewicza poprzez uniemożliwienie uczestnictwa w jego konferencji prasowej 15 lutego 2024 r. dziennikarzowi i ekipie telewizyjnej Telewizji Republika
3. 11.03.2024 – Protest CMWP SDP przeciwko planowanemu, drastycznemu zmniejszeniu budżetu Telewizji Bielsat w 2024 r. przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych i TVP S.A. ; apel do wszystkich odpowiedzialnych osób i instytucji o podjęcie działań w celu utrzymania tej stacji
4. Protest ZG SDP (i CMWP SDP) przeciwko zwolnieniu z TVP S.A. dyr. Agnieszki Romaszewskiej – Guzy, dyrektor TV Bielsat po 32 latach pracy w telewizji publicznej, wypowiedzenie umowy o pracę pracy wręczył jej Daniel Gorgosz, nieuznawany przez Krajowy Sąd Rejestrowy uzurpator podający się za likwidatora TVP S.A., w kolejnych dniach wypowiedzenie to zmieniono na dyscyplinarne zwolnienie z pracy
5. 21.03.2023 Protest CMWP SDP przeciwko atakowi marszałka Sejmu Szymona Hołowni na Radio Maryja i jego założyciela, który 15 marca 2024 r. w serwisie społecznościowym X (dawny Twitter) opublikował nagranie ilustrujące jego wnioski do Najwyższej Izby Kontroli o zbadanie „przepływów finansowych pomiędzy państwem a Kościołem i związkami wyznaniowymi” uzasadniając go argumentami zniesławiającymi o. Tadeusza Rydzka
6. 2.04.2024 – Protest CMWP SDP przeciwko postanowieniu Sądu Okręgowego w Częstochowie z 2 kwietnia b.r. zgodnie z którym red. Paweł Gąsiorowski ma sprostować w przyspieszonym trybie wyborczym informację, która ukazała się na prowadzonym przez niego portalu internetowym zanim osoba, której dotyczył artykuł została zarejestrowana jako kandydat na stanowisko wójta

7. 4.04.2024 Protest CMWP SDP przeciwko naruszeniu zasady wolności słowa przez prokurator Annę Adamiak poprzez skierowanie przez nią do Sądu pozwu karnego przeciwko red. Michałowi Jelonkowi za zadawanie pytania na konferencji prasowej premiera RP Donalda Tuska
8. 25.04.2024 - Wsparcie CMWP SDP dla protestu Związku Zawodowego Pracowników Radia Poznań przeciwko działaniom "likwidatora" rozgłośni
9. 26.04.2024 Protest CMWP SDP przeciwko wykorzystywaniu nierzetelnych raportów organizacji „Reporterzy bez Granic” na temat wolności mediów w Polsce przez ministra spraw zagranicznych oraz przeciwko uzasadnianiu nimi radykalnie krytycznej oceny polityki zagranicznej prowadzonej przez jego przeciwników politycznych; w odniesieniu do Polski z lat 2016 - 2023 Raporty te są oparte o subiektywnie dobrane kryteria oceny poziomu wolności prasy i niezależności dziennikarzy, przez co w tendencyjny sposób przedstawiają sytuację i rynek mediów w naszym kraju; wielokrotnie protestowało przeciwko zawartym w nich treściom Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich i CMWP SDP
10. 30.04.2024 - wsparcie CMWP SDP dla procesów dziennikarzy z "Magazynu Śledczego Anity Gargas
11. 17.05.2024 Protest CMWP SDP przeciwko odmowie wydania przez Straż Marszałkowską karty wstępu do budynków polskiego Parlamentu reporterowi TV Republika; apel o natychmiastowe zaniechanie takich działań
12. 27.05.24 - Apel CMWP SDP o koncesje na naziemną telewizję ogólnopolską, czyli o miejsce na tzw. multipleksie 8 dla TV Republika
13. 18.06.2024 - protest CMWP SDP przeciwko dyscyplinarnemu zwolnieniu z PAP red. Huberta Bekrychta, sekretarza generalnego SDP; w uzasadnieniu podano m.in. jego działalność publicystyczną na portalu sdp.pl
14. 28.06.2024 - Wsparcie CMWP SDP dla red. Bożeny Gontarz-Górznej dziennikarki Życia Sokółowa

15. 3.07.2024 – Protest CMWP SPD przeciwko odmowie wstępu na konferencje prasowe Premiera i urzędujących ministrów dla reporterów TV Republika; w bieżącym tygodniu odbyły się trzy konferencje prasowe premiera Donalda Tuska i na żadną z nich nie został wpuszczony dziennikarz TV Republika, mimo iż dopełniał wszelkich formalności, jakie są potrzebne do jej uzyskania zgodnie z informacjami Centrum Informacyjnego Rządu; 2.07.24 reporter TV republika nie został wpuszczony na wspólną konferencję premiera D. Tuska i kanclerza Olafa Scholza
16. 23.07.2024 – Protest Protest CMWP SDP przeciwko skazaniu (z art. 212 kk) red. Mateusza Teski, dziennikarza z „Magazynu Anity Gargas” za zadanie pytania rzecznikowi prasowemu jednej z instytucji publicznych
17. 21.08.24 – Oświadczenie CMWP SDP w związku z procesem red. Pawła Gąsiorskiego, jaki toczy się przeciwko niemu przed Sądem Rejonowym w Częstochowie z powództwa radnego gminy Rędziny; red. P. Gąsiorski jest oskarżony za anonimowe komentarze, jakie zostały opublikowane na prowadzonym przez niego portalu internetowym, mimo iż radny nawet nie wnioskował do niego o ich sprostowanie ani usunięcie.
18. 18.09.2024 – Protest CMWP SDP przeciwko niewpuszczaniu TV Republika na posiedzenia sztabu kryzysowego z udziałem premiera Donalda Tuska obradującego na temat zwalczania skutków powodzi, w tej sprawie 26 września Platforma Bezpiecznego Dziennikarstwa (Safety of Journalists Platform) publikująca informacje na temat zagrożeń dotyczących wolności mediów i bezpieczeństwa dziennikarzy w państwach członkowskich Rady Europy opublikowała alert na poziomie II dotyczący Polski; alert zgłosiły międzynarodowe organizacje dziennikarskie EFJ/IFJ, Article 19 i IPI; w uzasadnieniu przywołano także stanowisko CMWP SDP na ten temat

8

KONFERENCJE I DEBATY ORGANIZOWANE LUB WSPÓLORGANIZOWANE PRZEZ CMWP SDP

17/09
2024

W obronie dziennikarzy i wolności słowa

Konferencja odbędzie się 17 września 2024 r. o godz. 9³⁰
w Domu Dziennikarza przy ul. Foksal 3/5 w Warszawie.

Transmisja LIVE na www.sdp.pl

SDP
Stowarzyszenie
Dziennikarzy Polskich

CENTRUM
MONITORINGU
WOLNOŚCI
PRASY SDP

4 stycznia 2022

Jak przeciwdziałać koncentracji kapitałowej i chronić pluralizm mediów? – debata Instytutu Ordo Iuris z udziałem CMWP SDP

Instytut Ordo Iuris opublikował monografię, która przedstawia regulacje prawne odnoszące się do przeciwdziałania koncentracji kapitału i ochrony pluralizmu mediów w wybranych państwach Unii Europejskiej; publikacji monografii towarzyszyła debata ekspertów, wśród których była także dr Jolanta Hajdasz, dyr. CMWP SDP. W debacie Ordo Iuris wzięli także udział: Witold Kołodziejcki, przewodniczący KRRiT, publicysta Łukasz Warzecha i analityk Ordo Iuris Anna Wawrzyniak

28 stycznia 2022

Samoregulacja mediów. Konferencja z udziałem CMWP SDP

Konferencję zorganizował Instytut Międzynarodowego Dziennikarstwa im. Ericha Brosta w Dortmundzie, Uniwersytet

Wrocławski oraz Uniwersytet Warszawski. Wśród uczestników dyskusji był m.in. prof. dr hab. Bogusława Dobek Ostrowska z Uniwersytetu Wrocławskiego, Witold Kołodziejcki, przewodniczący KRRiT, prof. dr Susanne Fengler, dyrektor Instytutu Międzynarodowego Dziennikarstwa im. Ericha Brosta w Dortmundzie, Manfred Protze, przewodniczący Niemieckiej Rady Medialnej (German Press Council), Urška Umek, dyrektor Wydziału ds. Mediów Rady Europy, prof. UW dr hab. Michał Głowacki z Uniwersytetu Warszawskiego, mec. Mirosław Wróblewski z Biura Rzecznika Praw Obywatelskich (BRPO) oraz m.in. red. Bogusław Chrabota, red. nac. Rzeczypospolitej, wiceprezes Europejskiego Stowarzyszenia Wydawców Prasy (ENPA), Marek Frąckowiak, prezes Izby Wydawców Prasy (IWP), Andrzej Krajewski, Towarzystwo Dziennikarskie (TD), Edyta Krześniak, Press Club Polska (PCP) i Tomasz Miłkowski, przewodniczący Zarządu Oddziału Warszawskiego SDRP. Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich reprezentowała na konferencji wiceprezes Jolanta Hajdasz.

20.10.2023 r. I Europejska Konferencja Anty SLAPP z udziałem CMWP SDP

18 maja 2022

Sesja dyskusyjna CMWP SDP o wojnie na Ukrainie na Konferencji Etyka Mediów

„Dylematy wojny. Agresja Rosji na Ukrainę w relacjach dziennikarzy” to tytuł sesji CMWP SDP, jaka odbyła się w ramach XVI ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Etyka Mediów w Krakowie organizowanej przez Uniwersytet Papieski Jana Pawła II. Wśród panelistów znaleźli się: Paweł Bobołowicz, dziennikarz Radia Wnet, od ponad 20 lat zajmujący się współpracą polsko-ukraińską, korespondent z Kijowa, Jacek Łęski, dziennikarz Telewizji Polskiej, od początku relacjonujący rosyjską agresję na Ukrainę, Marcin Mamoń, autor filmów dokumentalnych z krajów ogarniętych konfliktami, zastępca redaktora naczelnego „Dziennika Polskiego” i „Gazety Krakowskiej” oraz dr hab. Piotr Grochmalski, wieloletni korespondent wojenny, a obecnie analityk i wykładowca Akademii Sztuki Wojennej w Warszawie. Gościem specjalnym dyskusji był Mykoła Semena, ukraiński dziennikarz, współpracujący w przeszłości m.in. z Radiem Wolna Europa i Radiem Swoboda, po aneksji Krymu przez Rosjan aresztowany i skazany za separatyzm na 2,5 roku więzienia w zawieszaniu, pozbawiony możliwości działalności publicznej i prawa wykonywania zawodu dziennikarza.

5 września 2022

CMWP na XXXI Forum Ekonomicznym w Karpaczu

W jaki sposób w Polsce walczy się z fake newsami, które metody się sprawdzają, a które są zawodne – to pytania, na które w dyskusji panelowej odpowiadali Małgorzata Kilian-Grzegorzczak, prezes Stowarzyszenia DEMAGOG prowadzącego portal demagog.org.pl, Samira Bajamowa, działaczka na rzecz praw człowieka w Gruzji, Olgierd Annusewicz, wykładowca akademicki z Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu

Warszawskiego, Michał Buczyński, wiceprezes Zarządu i sekretarz Wikimedia MCDC oraz Jolanta Hajdasz, dyrektor CMWP SDP i wiceprezes SDP. Moderatorem dyskusji był dr Tomasz Wszeborowski z Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku.

23-24 września 2022

Samoregulacja mediów w Polsce – międzynarodowa konferencja z udziałem CMWP SDP

Konferencja została zorganizowana przez Instytut Międzynarodowego Dziennikarstwa im. Ericha Brosta w Dortmundzie, Uniwersytet Wrocławski oraz Uniwersytet Warszawski, dotycząca samoregulacji mediów w Polsce w związku z opublikowaniem Europejskiego Aktu o Wolności Mediów (European Media Freedom Act). Ma on być nowym zbiorem przepisów regulującym działalność mediów w UE. W imieniu CMWP SDP uczestniczył w niej Michał Jaszewski, doradca prawny SDP

20 października 2022

Pierwsza europejska konferencja anty-SLAPP z udziałem CMWP SDP

I Europejska Konferencja Anty-SLAPP odbyła się w siedzibie Rady Europy w Strasburgu, jej organizatorami były European Centre for Press and Media Freedom (ECPMF) oraz Coalition Against SLAPPs in Europe (CASE). Zdalnie w konferencji uczestniczyła dyrektor CMWP SDP. Z Polski do wygłoszenia prelekcji organizatorzy zaprosili jedynie red. Piotra Stasińskiego z Gazety Wyborczej.

1.06.23 r. Konferencja PAP z udziałem CMWP SDP

21 stycznia 2023

„Zginął, bo był dziennikarzem”. Konferencja CMWP SDP podsumowująca 30 lat starań o znalezienie przyczyn oraz sprawców zabójstwa red. Jarosława Ziętary

W konferencji wzięli udział: Jacek Ziętara, brat zamordowanego dziennikarza, prokurator Piotr Kosmaty, który doprowadził do wznowienia śledztwa w sprawie morderstwa dziennikarza, red. Krzysztof M. Kaźmierczak, przewodniczący Społecznego Komitetu im. Jarosława Ziętary, Krzysztof Skowroński, prezes SDP, Jolanta Hajdasz, wiceprezes SDP i dyrektor CMWP SDP, Aleksandra Tabaczyńska, obserwator CMWP SDP procesów dotyczących zabójstwa Jarosława Ziętary oraz Michał Jaszewski, doradca prawny SDP.

17 maja 2023

"Dziennikarstwo wobec wyzwań AI" - sesja naukowa pod patronatem CMWP SDP podczas XVII Konferencji Naukowej Etyki Mediów organizowanej przez Instytut Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie; sesję prowadziła dr Jolanta Hajdasz, dyr. CMWP SDP

26 maja 2023

CMWP SDP na warsztatach o samoregulacji mediów w Budapeszcie

Wzmocnienie samoregulacji mediów w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej było głównym tematem spotkania przedstawicieli organizacji dziennikarskich, jakie odbyło się w Budapeszcie, wzięli w nim udział przedstawiciele organizacji dziennikarskich z 11 krajów m.in. Austrii, Belgii, Chorwacji, Czech, Węgier, Kosowa, Czarnogóry, Słowenii i z Polski. CMWP SDP reprezentował Michał Jaszewski, doradca prawny SDP.

1 czerwca 2023

Prezentacja raportu PAP „Wojna informacyjna 2022-2023. Przebieg i wnioski” autorstwa analityków serwisu fact-checkingowego PAP #FakeHunter oraz ekspertów NASK; CMWP SDP współpracowało z serwisem fact-checkingowym PAP w latach 2020-2023

7 września 2023

CMWP SDP na XXXII Forum Ekonomicznym w Karpaczu

„Apolityczne media. Na ile to realne?” to tytuł panelu dyskusyjnego, jaki odbył się podczas Forum Ekonomicznego w Karpaczu w 2023 r. W panelu wzięła udział Jolanta Hajdasz, dyr. CMWP SDP. Moderatorem dyskusji był red. Andrzej Bobiński,

27.09.23 r. konferencja CMWP SDP i Instytutu Współpracy Polsko – Węgierskiej im. W.Felczaka p.t. „Media o nas, my w mediach”

dyrektor Zarządzający portalu Polityka Insight, uczestnikami dyskusji byli także Marek Frąckowiak, prezes i dyrektor generalny Izby Wydawców Prasy, Andrzej Andrysiak, prezes Rady Wydawców Stowarzyszenia Gazet Lokalnych, Bogda Orzechowska, redaktor naczelna TV Suwałki, prof. Nikołoz Kawelaszwili z Państwowego Uniwersytetu im. Ilii Czawczawadze w Tibilisi w Gruzji.

27 września 2023

Międzynarodowa konferencja CMWP SDP i Instytutu Współpracy Polsko – Węgierskiej im. Wacława Felczaka p.t. „Media o nas, my w mediach. Wizerunek kontra rzeczywistość państw i społeczeństw Europy Środkowej w zachodnioeuropejskich mediach”, koncepcja i prowadzenie – dr Jolanta Hajdasz

W konferencji wzięli udział dziennikarze, publicyści i medioznawcy z Polski, Czech, Węgier, Chorwacji i Francji. zorganizowały Centrum Monitoringu Wolności Prasy Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich i Instytut Współpracy Polsko – Węgierskiej im. Wacława Felczaka. Podczas konferencji odbyły się trzy panele tematyczne: „O nas bez nas. Prawda i kreacja na temat Polski, Czech, Węgier i Chorwacji w mediach”. Między kłamstwem a absurdem. Fake newsy na temat Europy Środkowej” oraz „Od diagnozy do działania. Jak zmienić fałszywy wizerunek Polski, Czech, Węgier i Chorwacji w mediach”. Wśród prelegentów byli m.in. Wojciech Surmacz, prezes PAP, Maciej Szymanowski, dyr. Instytutu im. W. Felczaka, red. Tomasz Sakiewicz, Michał Karnowski, Paweł Lisicki, Béla Bauer (Węgry), Ondřej Šmigol (Czechy), Dominika Cosić, Rafał Ziemkiewicz, Jan Bogatko (Niemcy), Goran Adrianić (Chorwacja) Jan Hroudny (Czechy), Boris Kálnoky (Węgry), Elżbieta Królikowska - Avis, Krzysztof Załuski, Olivier Beault (Francja), Sławomir Wróbel (Wielka Brytania) i Luka Tripalo (Chorwacja).

27.01.24, Konferencja "Oblicza mediów" z udziałem CMWP SDP na AKSiM w Toruniu

5 października 2023

CMWP SDP na Kongresie dla Niepodległej 2023

W „Kongresie dla Niepodległej” wzięło udział 45 osób z 12 krajów, m.in. USA, Australii, Kanady i Brazylii. Uczestniczyli oni w seminariach i wykładach poświęconych zarówno historii Polski, jak i bieżącym problemom – kwestiom odszkodowań wojennych od Niemiec, bezpieczeństwu naszej Ojczyzny, a także manipulacjom w mediach. Prelekcje na konferencji wygłosili m.in. prof. Andrzej Nowak, prof. Zbigniew Krysiak i prof. Bogdan Musiał. Organizatorem Kongresu dla Niepodległej jest dr Maria Szonert – Binienda, prezes Światowego Stowarzyszenia „Republika Polonia”, które w oparciu o wartości patriotyczno-chrześcijańskie propaguje prawdę historyczną o Polsce na świecie i współpracuje z Ojczyzną na rzecz rozwoju Polski. Jolanta Hajdasz, dyrektor CMWP SDP wygłosiła na tej konferencji prelekcję p.t. „Dezinformacja w mediach”.

26 października 2023

Co zagraża wolności mediów w Polsce? Debata publicystów w na temat Raportu Instytutu na Rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris z udziałem CMWP SDP

Cenzura treści zauważalna przede wszystkim w mediach społecznościowych, jednostronność przekazu czy dezinformacja – to jedne z głównych zagrożeń dla wolności słowa, jakie obserwujemy w ostatnich latach w mediach w Polsce. Zagrożenia te zostały wskazane, przeanalizowane i opisane w Raporcie Instytutu Ordo Iuris pt. „Funkcjonowanie mediów w Polsce. Zagrożenia dla pluralizmu i wolności mediów”. Na temat tej publikacji oraz o aktualnej sytuacji rynku medialnego w Polsce dyskutowali uczestnicy debaty zorganizowanej przez Instytut Ordo Iuris w Collegium Intermarium w Warszawie. W spotkaniu wzięli udział red. Rafał Ziemkiewicz, red. Łukasz Warzecha, autorzy Raportu oraz dr Jolanta Hajdasz, dyrektor CMWP SDP.

24 listopada 2023

III Zjazd Badaczy Polonii w Krakowie

Kontakt naszego kraju z liczącą ponad 20 mln osób grupy Polaków zamieszkałych poza Ojczyznę to jeden z najważniejszych elementów przekazywania polskości kolejnym pokoleniom, a integracja Polonii i wspieranie ich w pielęgnowaniu tej polskości wszędzie, gdzie żyją to dzisiaj podstawowe zadanie polskiego państwa w stosunku do tych osób. W realizacji każdego z tych zadań zaangażowane są media polonijne i dlatego warto byłoby objąć je szczególną opieką badawczą i stworzyć np. internetowy leksykon mediów polonijnych – powiedziała dr Jolanta Hajdasz, dyrektor CMWP SDP na zakończenie III Zjazdu Badaczy Polonii w Krakowie. Odbywał się on w dniach 21 - 23 listopada na Uniwersytecie Ignatianum w Krakowie. CMWP SDP uczestniczyło w tym zjeździe po raz pierwszy.

27 stycznia 2024

Konferencja „Oblicza dziennikarstwa”, Akademia Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu

Anita Gargas, Dorota Kania, Jakub Maciejewski, Janusz Kawecki oraz Jolanta Hajdasz byli uczestnikami konferencji „Oblicza dziennikarstwa” w Akademii Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu, dyrektor CMWP SDP wygłosiła referat na temat efektu mrożącego procesów typu SLAPP, jakimi zajmowała się podczas pracy w Centrum w ostatnich 3 latach.

27.09.23 r. J.Hajdasz na konferencji CMWP SDP z Instytutem im. W.Felczaka

23 maja 2024

„Troska o media – troski mediów. XVIII Konferencja Etyki Mediów” w Krakowie z udziałem CMWP SDP

Jolanta Hajdasz, dyr. CMWP SDP wystąpiła na konferencji z referatem omawiającym wybrane procesy dziennikarzy i mediów zagrażające realizacji zasady wolności słowa. Procesy te diagnozowane są przez nią jako SLAPP czyli specjalne działania procesowe, które mają tłumić prasową krytykę, a nie służą wyjaśnianiu i poszukiwaniu prawdy. Jolanta Hajdasz omówiła procesy m.in. red. Jerzego Jachowicza, red. Rafała Ziemkiewicza, red. Tomasza Sakiewicza, red. Samuela Pereiry, o. dyr. Tadeusza Rydzka, o. Jana Króla i Lidii Kochanowicz, red. Sebastiana Morynia oraz Leszka Sosnowskiego i prof. Wojciecha Roszkowskiego. Wystąpienie wzbudziło zainteresowanie i burzliwą dyskusję.

3.09.2024 r. Jolanta Hajdasz na Forum Ekonomicznym w Karpaczu

3-5 września 2024

Udział CMWP SDP w XXXIII Forum Ekonomicznym w Karpaczu

Może nie doszłoby do wojny na Ukrainie gdyby Gruzja w 2008 r. otrzymała choć część takiej pomocy, jaką w 2022 otrzymała Ukraina. Ale wtedy nie było nawet jak informować o tym, co tak naprawdę się u nas dzieje – powiedziała Nino Zhizhilashvili, dziekan Szkoły Mediów na Uniwersytecie Kaukaskim w Tbilisi podczas dyskusji panelowej z udziałem dr Jolanty Hajdasz. Sesja panelowa z udziałem dyrektor CMWP SDP odbyła się pierwszego dnia Forum. Uczestniczyli w niej także Mika Beuster, prezes Niemieckiego Związku Dziennikarzy, Viorica Zaharia, prezes Rady Prasowej Republiki Mołdawii oraz Andrei Bastunets, prezes Białoruskiego Stowarzyszenia Dziennikarzy na Uchodźstwie. Dyskusję moderował dr Wolfgang Rössmann, przewodniczący międzynarodowej organizacji Youth4Media (Y4M), która prowadzi projekty w ramach programu Erasmus+. Głównym tematem dyskusji była rola mediów i dziennikarzy w konfrontacji z dezinformacją i zagrożeniami dla bezpieczeństwa społeczeństw.

17 września 2024

W obronie dziennikarzy i wolności słowa. Konferencja podsumowująca trzy ostatnie lata działalności Centrum Monitoringu Wolności Prasy SDP. Organizator – CMWP SDP, koncepcja i prowadzenie – Jolanta Hajdasz

Do Domu Dziennikarza przy ul. Foksal 3/5 w Warszawie CMWP SDP zaprosiło przedstawicieli dziennikarzy, którzy w ostatnich latach korzystali ze wsparcia Centrum. Na ich przykładach można było najlepiej zobaczyć z jakimi problemami borykają się dziennikarze i media, szczególnie te lokalne, często pozbawione jakiegokolwiek wsparcia. W dyskusji wzięli też udział prawnicy, obserwatorzy procesów z ramienia CMWP SDP oraz przedstawiciele Zarządu Głównego SDP. W latach 2021 – 2024 Centrum wydało 87 publicznych oświadczeń, a co roku obejmowało pomocą w procesach jako „amicus curie”, ponad 20 dziennikarzy. W konferencji uczestniczyli redaktorzy: Agnieszka Romaszewska – Guzy, Anita Gargas, Dorota Kania, Agnieszka Siewiereniuk – Maciorowska, Tomasz Sakiewicz, Sebastian Moryń, Wojciech Biedroń, Samuel Pereira, Jerzy Jachowicz, Mateusz Teska, Jakub Świdorski, Jakub Lazar oraz zdalnie Leszek Sosnowski, Rafał Ziemkiewicz, Janusz Życzkowski i Paweł Gąsiorowski. W debacie uczestniczyli także mec. Sławomir Sawicki i Marcin Iwanowski, SDP reprezentowali Krzysztof Skowroński, Michał Jaszewski i Mariusz Pilis oraz Aleksandra Tabaczyńska i Anna Maria Szczepaniak, obserwatorzy CMWP procesów dziennikarzy.

20.09.2024 r. Konferencja CMWP SDP i Ordo Iuris na temat penalizacji mowy nienawiści

20 września 2024

debata CMWP SDP i Instytutu na Rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris p.t. „Walka z wolnością słowa pod pozorem walki z „mową nienawiści”. Organizator Ordo Iuris, CMWP SDP, prowadzenie – Jolanta Hajdasz

Kary więzienia za tzw. mowę nienawiści mogą doprowadzić do daleko idącego ograniczenia wolności wypowiedzi, zwłaszcza osób o poglądach konserwatywnych podkreślali uczestnicy debaty zorganizowanej przez Instytut Ordo Iuris i Centrum Monitoringu Wolności Prasy SDP. Uczestnikami transmitowanej w sieci dyskusji byli dr Jolanta Hajdasz – dyrektor Centrum Monitoringu Wolności Prasy Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, adw. Jerzy Kwaśniewski – prezes Instytutu na Rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris, red. Maria Kądzielska-Koper – publicystka m.in. „Do Rzeczy”, Michał Jaszewski – doradca prawny SDP oraz adw. Rafał Dorosiński z Zarządu Ordo Iuris, autor książki „«Mowa nienawiści» – koń trojański rewolucji kulturowej”, która była punktem wyjścia do dyskusji.

9 RAPORTY I OPRACOWANIA CMWP SDP

Leksykon terminów medialnych, premiera 11.03.2024 r. na Uniwersytecie Jagiellońskim

1. „Leksykon terminów medialnych” (ukazał się 11.03.2024)

Wydawnictwo naukowe, o charakterze encyklopedycznym; jest to najbardziej aktualny, a także jedyny tak szczegółowy i obszerny zbiór informacji o mediach polskich i światowych na rynku wydawniczym, powstał przy współpracy blisko 200 polskich badaczy mediów wywodzących się z najważniejszych polskich ośrodków naukowych, w których są prowadzone badania nad mediami i komunikacją społeczną; koordynatorem jednego z 12 działów „Leksykonu” pt. „Współczesne problemy mediów i dziennikarstwa” była dr Jolanta Hajdasz, dyrektor CMWP SDP, prof. Wyższej Szkoły Umiejętności Społecznych w Poznaniu i wykładowca Akademii Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu. Wśród autorów „Leksykonu” są także dziennikarze – członkowie Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, m.in. dr Maria Giedz, dr Monika Pietraszkiewicz, dr hab. Piotr Grochmański, dr Krzysztof Gurba, dr Marek Palczewski, dr Grzegorz Osiński i redaktorzy: Piotr Legutko, Hubert Bekrycht, Andrzej Klimczak, Tadeusz Płużański i Sławomir Kmieciak. Prace nad

„Leksykonem” trwały blisko 3 lata. Leksykon liczy ponad 3000 haseł, pod każdym z nich umieszczona jest bibliografia polska i obca. Łącznie „Leksykon” zawiera 2890 haseł definicyjnych oraz 115 eseistycznych wydanych w dwóch tomach przez Wydawnictwo Adam Marszałek. Jego redakcję naukową tworzą: prof. dr hab. Kazimierz Wolny - Zmorzyński, dr hab. Krystyna Doktorowicz, dr Paweł Planeta i dr hab. Ryszard Filas.

2. Forum Dziennikarzy wydanie specjalne, „Wolność słowa w Europie środkowej”, w wersji polskiej i angielskiej, 2023

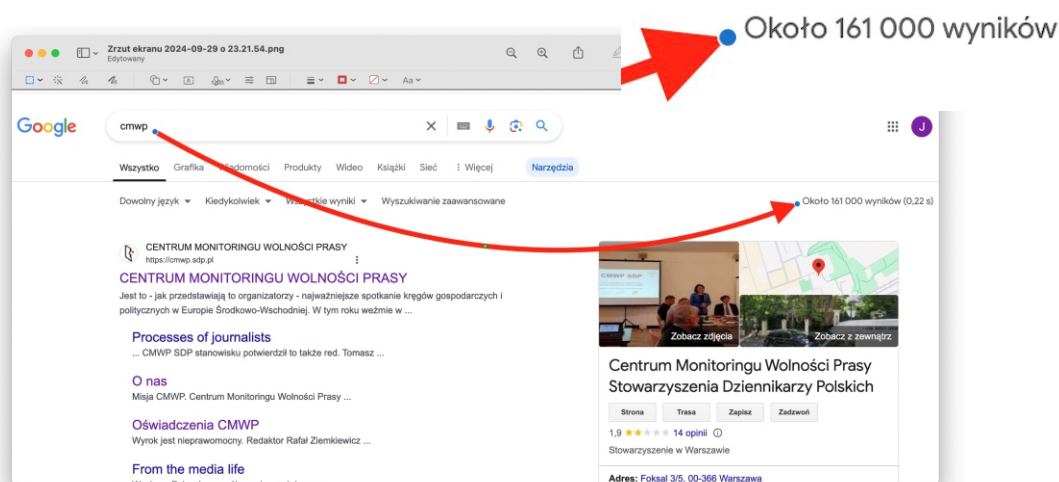
Na przełomie roku 2023 i 2024 ukazały się specjalne wydania czasopisma SDP Forum Dziennikarzy w polskiej i angielskiej wersji językowej poświęcone problematyce wolności słowa w krajach Europy Środkowej. Wydawnictwo było podsumowaniem konferencji CMWP SDP i Instytutu Współpracy Polsko Węgierskiej im. W. Felczaka, jaka odbyła się w Warszawie 27 września 2023 r. Wzięło w niej udział kilkunastu dziennikarzy i medioznawców z Polski, Węgier, Czech i Chorwacji.

3. Książka „Mowa nienawiści – koń trojański rewolucji kulturowej”, autor mec. Rafał Dorosiński, patronat CMWP SDP, 2024.

4. Forum Dziennikarzy wydanie specjalne, W obronie dziennikarzy i wolności słowa, podsumowanie działalności CMWP SDP w latach 2021 - 2024

10 CYTOWANIE CMWP SDP W MEDIACH

Linki z cytatów i wypowiedzi medialnych CMWP SDP zamieszczane są w comiesięcznych sprawozdaniach CMWP SDP przesyłanych do członków SDP i publikowanych na stronie cmwp.sdp.pl w zakładce „sprawozdania”. Ich zbiorcze zestawienie (samiych linków) liczy około 40 stron A4, co oznacza, iż na stronach internetowych mediów tradycyjnych ukazało się w okresie X 2021 – IX 2024 około 1000 unikatowych artykułów cytujących stanowiska CMWP SDP. Dla porównania wg opracowania Press Serwis Monitoring Mediów (niezależna agencja monitorująca tzw. wzmianki prasowe) od lipca 2017 do lipca 2021 ukazało się 9371 wzmianek i notatek w prasie, radiu, telewizji i w Internecie z uwzględnieniem mediów społecznościowych z nazwą Centrum Monitoringu Wolności Prasy SDP oraz 3991 z nazwiskiem dyr. Jolanty Hajdasz.

W 2024 r. po wpisaniu w wyszukiwarkę Google nazwy CMWP uzyskuje się (stan na 27.09.24) ok 161 000 wyników w 0,33 s. co świadczy o tym, iż instytucja ta wpisała się znacząco i na trwałe w polski system medialny.

Sprawozdanie CMWP SDP 2021-2024,

autor tekstów i danych statystycznych

Jolanta Hajdasz

projekt opracowania graficznego

Andrzej Karpiński

(www.airbrush.com.pl)

skład i łamanie

Kazimierz Gajewski

zdjęcia

archiwum CMWP SDP

copyright by CMWP SDP

